

Կրթություն

Շաբաթաթերթ «Krtutian» (education) weekly «Кртутіон» (образование) еженедельник 08.06.2022թ. չորեքշաբթի թիվ 26 (1051)

Նախկյաց փառքերը վերածնելու հավատով

Հունիսի 3-ին երկրի դպրոցներում կայացավ «Վերջին դասը»

Հետահայաց

Նոր սերունդ

... Այսպես ապրեցինք դարեր: Ամեն ուսումնական տարվա վերջում յուրաքանչյուր հայ ծնող իր գավակի կանխատեսելի ապագայի բերկրանքն է ապրում...

Ամեն «Վերջին գանգի» արարողության ամեն հայ ուսուցիչ, իբրև բարի սերմնացան իր հունձքով հպարտ, իր կրթած սաներին իբրև հայոց հարցը լուծող սերունդ է պատկերացնում...

Ու ամեն հայ երիտասարդ, իր անցյալով ծանրաբեռ, իր կյանքի վճռորոշ հանգրվաններին դեմ-հանդիման, իր ճանապարհը դեպի Արարատ է երագում...

Մեզ ելնելու սարեր կան դեռ ու... **Վերադարձի** փառքեր...
Ապագա: Կա՞ մի անհատ կամ ժողովուրդ, որ այս բառը չընկալի՝ որպես իր երազանքների խտացված խորհրդանիշը: 19-րդ դարի երկրորդ կեսից սկսած՝ այս բառը մեզանում ավելի հաճախ գործածական էր՝ իբրև խորագիր, վերնագիր, վերտառություն... Այն բանաստեղծության, կտավի, պատմվածքի, թատերգության, լրագրության ու հրապարակախոսության հիմնական թեմա էր, առանցքային գաղափար...

Այսօր էլ, մեր ժողովրդին պատուհասած ազգակործան ճգնաժամի պայմաններում, այս բառ-խորհրդանիշ-գաղափարը կրկին դառնում է գերիշխող մեր անձնական ու հավաքական գիտակցության մեջ... Բարի երթ մաղթելով մեր շրջանավարտներին դեպի մեծ կյանք՝ դարձյալ մեր մաղթանքների, ծրագրերի, երազանքների ծիրում կիզակետվում է **Ապագան**. մեզանից յուրաքանչյուրի եւ բոլորիս ցանկալի ապագան՝ **Լույս-գալիքը**, որ մոտենում է **Լեռան** տեսքով:

Հասունություն: Երկրի կրթօջախներում այս օրերին ընթանում են տարեվերջյան ավարտական քննությունները: Դրանք առավել նշանակալի են հատկապես հանրակրթական դպրոցների շրջանավարտների համար. դրանց արդյունքում նրանք ստանում են **հասունության** վկայական... այդպես է ավանդաբար անվանվել դպրոցի ավարտական վկայականը...

Հասունությունն սկսվում է վերջին գանգից, թրծվում ավարտական կամ ընդունելության քննությունների բովում, իր լրումին է հասնում մասնագիտություն ձեռք բերելուց կամ ընտանիք կազմելուց հետո: Հասունության հետ գալիս է **համաժամանակյա տարիքը**. դրանից հետո շարունակվում է անհատի կյանքի պատմությունը, բայց նա, որպես կանոն, մնում է հոգով ու նկարագրով անփոփոխ եւ միշտ երիտասարդ... երիտասարդ ու կենսափխին:

շարունակությունը՝ էջ 3

Վարչապետ Նիկոլ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ շնորհավորական ուղերձը շրջանավարտներին

Հանրակրթական դպրոցների սիրելի՛ շրջանավարտներ, շնորհավորում եմ բոլորիդ Վերջին դասի առիթով: Այսօր հատում եք ձեր կյանքի ամենակարևոր սահմանագծերից մեկը. մանկությունից անցում եք կատարում դեպի հասուն կյանք, որի առաջին քայլերը ձեզ սպասում են արդեն շաբաթներ անց, երբ պիտի որոշումներ կայացնեք, որոնք ուղիղ ազդելու են ձեր հետագա ողջ կյանքի էության ու որակի վրա:

Խոսքը, իհարկե, առաջին հերթին մասնագիտության ընտրության մասին է, եւ հույս ունեմ, որ մեր սիրելի ուսուցիչները դպրոցական տարիներին ձեզ կարողացել են օժտել այնպիսի հմտություններով, որ կկարողանաք ճիշտ որոշում կայացնել:

Իսկ ո՞րն է ճիշտ որոշումը. ընտրել մասնագիտություն, զբաղմունք, որ սիրում եք ինքներդ եւ ոչ թե ուրիշները: Ընտրել մասնագիտություն, որը անելիք կդառնա ձեզ համար, ամեն օր հնարավորինս վաղ արթնանալու եւ հաճույքով աշխատանքի գնալու մտովածից կհաղորդի ձեզ եւ օգուտ կբերի ուրիշներին:

Ես հավատում եմ, որ յուրաքանչյուր մարդ առաքելություն ունի այս կյանքում: Ձեզնից յուրաքանչյուրն առաքելություն ունի այս կյանքում, եւ մասնագիտության ճիշտ ընտրությունը, հոգով եւ սրտով ընտրությունը առաքելությունը գտնելու գործընթաց է, որը թերեւս ամենակարևոր որոշումն է, որ պիտի կայացնեք առաջիկայում:

Չեմ ուզում, որ գնաք երբեմն ոչինչ չսովոր դիպումների տեսից, ուզում եմ գնաք առաքելության տեսից, լինի դա ուսուցիչ, գիտնականի, բժշկի, զինվորականի, գործարարի, արվեստագետի, ինժեների, ոստիկանի, դատավորի, խոհարարի, շինարարի, փականագործի, գոգողի, մատուցողի, ֆերմերի, հյուսնի առաքելություն: Ուզում եմ հավատաք աշխարհը դեպի լավը փոխելու, մեր հայրենիքը դեպի լավը փոխելու ձեր առաքելությանը, ուզում եմ հավատաք նաեւ քաղաքացիական ձեր առաքելությանը, որովհետեւ շատ շուտով արդեն երկրի ապագայի մասին որոշումներ կայացնելու հնարավորություն եք ունենալու՝ որպես ընտրող: Ես հավատում եմ ձեզ եւ ուզում եմ, որ դուք էլ լիարժեք հավատաք ձեզ ու ձեր ապագային: Ցանկացած պարագայում այդ ապագայի երաշխիքը իմացությունն է, գիտելիքը, հմտությունը:

շարունակությունը՝ էջ 2

Վարչապետ Նիկոլ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ շնորհավորական ուղերձը շրջանավարտներին

սկիզբը՝ էջ 1

Հարգարժան ուսուցիչներ, շնորհավորում եմ նաև ձեզ, ես գիտեմ, որ այսօր ձեզնից եւ ձեր աշակերտներից շատերի աչքերին արցունքներ են հայտնվելու: Այդ զգացմունքներից անդին պատասխանատվությունն է, մեր ու ձեր համատեղ պատասխանատվությունն այսօր դպրոցից հեռացող աշակերտների հետագա ճակատագրի համար: Մեր հայրենիքն անցնում է դժվար ժամանակներով, եւ ուզում եմ վերահաստատել, որ բոլոր այն խնդիրները, որ մենք ունենք, դրանց լուծումը նախ կրթության ոլորտում պիտի փնտրենք եւ գտնենք, որովհետեւ այդ բոլոր, առանց բացառության բոլոր պրոբլեմները սաղմնավորվել են հենց նախնական դպրոցական կամ հանրակրթության մակարդակում, երբեմն ու հաճախ բառիս բուն իմաստով դրանց բացակայության կամ կիսակատարության հետեւանքով: Այսօր մեր կառավարությունը լայնամասշտաբ բարեփոխումներ է իրականացնում հանրակրթության ոլորտում: Այդ բարեփոխումների առաջնությունն որակյալ կրթության հասանելիությունն է եւ ուսուցչի դերի բացառիկության ընդգծումը՝ սրանից բխող բոլոր հետեւանքներով եւ արդյունքներով: Կառավարության երեկվա միտումն այստարաբեցի, որ կրթության ոլորտի որակյալ բարեփոխումը մեր ամենակարեւոր անելիքն է, եւ մենք ավելի կարեւոր ոչինչ չունենք անելու: Սրանում ոչ մի չափազանցություն չկա:

Սիրելի՛ ուսուցիչներ, սիրելի՛ շրջանավարտներ, այսօր վերջին դասն է դպրոցում, բայց կյանքն ամեն օր մեզ դասեր է տալիս, եւ մեզ բոլորիս բարձր առաջադիմություն են մաղթում այդ ցկյան ուսումնառության ընթացքում հանուն մեր հայրենիքի, հանուն մեր սերունդների, հանուն մեր նահատակների:

Կառավարության որոշմամբ

Դպրոցներին կհատկացվի լրացուցիչ 50 միլիոն 360 հազար դրամ

ՀՀ կառավարության որոշմամբ հանրակրթական դպրոցներում կապիտալ ծախսեր իրականացնելու նպատակով «Հանրակրթության ծրագիր» ծրագրի շրջանակում դպրոցներին հատկացված սուբսիդիայից չօգտագործված գումարներից 50 միլիոն 360 հազար դրամի չափով փոխանցվել է պետական բյուջե՝ որպես «Նախորդ տարիների ՀՀ պետական բյուջեից ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով հատկացված գումարների (բացառությամբ փոխառու միջոցների) վերադարձից մուտքեր»:

Այդ գումարը կապիտալ դրամաշնորհների պայմանագրերով կհատկացվի դպրոցներին: Մասնավորապես՝

- 20.380.6 հազար դրամ՝ «Եղվարդի N 1 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցի ջերմային ցանցի վերանորոգման աշխատանքների ձեռքբերման համար.

- 1.988.0 հազար դրամ՝ «Արարատի ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.
- 558.0 հազար դրամ՝ «Ա. Երզնկյանի անվան Երեւանի N 118 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.
- 4.800.0 հազար դրամ՝ «Երեւանի Մ. Քաջունու անվան հ. 54 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ «ՆՇԱՆԱԿԵՏ-ՄՍ» վարժախանայի ձեռքբերման համար.
- 450.0 հազար դրամ՝ «Մարտունու Ս. Աբրահամյանի անվան ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.
- 140.0 հազար դրամ՝ «Երեւանի Մ. Գալշոյանի անվան հ. 148 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.

- 976.0 հազար դրամ՝ «Երեւանի Գ. Գյուլբենկյանի անվ. թիվ 190 ավագ դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.
- 5.826.7 հազար դրամ՝ «Արմավանի կրթահամալիր» ՊՈԱԿ-ին՝ կրթահամալիրի շենքի մասնակի նորոգման համար անհրաժեշտ նախագծամասշտախաշվային փաստաթղթերի ձեռքբերման համար.
- 709.4 հազար դրամ՝ «Երեւանի լսողության խանգարումներ ունեցող երեխաների հատուկ կրթահամալիր» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար.
- 14.532.0 հազար դրամ՝ «Սեւանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան N 1 հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ-ին՝ դպրոցին անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերման համար:

Հ. Հ.

Կրթության ոլորտում ներդրումներն ամենանպատակալիս են

ՀՀ կառավարության միտումն որոշում է կայացվել՝ կամավոր ատեստավորում անցած մանկավարժների դրույքաչափերի եւ հավելավճարների բարձրացման վերաբերյալ:

Հարցը զեկուցել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ **Ժաննա Անդրեասյանը**: Նա նշել է, որ ՀՀ կառավարության 2022 թվականի ապրիլի 28-ի «Ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման, կամավոր ատեստավորման արդյունքով ուսուցչի դրույքաչափի եւ դրան հատկացվող հավելավճարի տրամադրման, կամավոր ատեստավորման հանձնաժողովի ձեւավորման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 596-Ն որոշմամբ սահմանվել է, որ 2022 թվականի մայիսից 2021 թվականին կամավոր ատեստավորման արդյունքում 30-50 տոկոս հավելավճար ստացող 478 ուսուցչի նկատմամբ եւս կկիրառվի բարձրացված 200 հազար ՀՀ դրամ

շենային դրույքաչափը: «Այս որոշմամբ հատկացնում ենք անհրաժեշտ գումարը, եւ վերոնշյալ 478 ուսուցիչներն առաջիկա օրերին կստանան մայիսի աշխատավարձը՝ նոր մեխանիզմով: Արդեն ունենք ուսուցիչներ, որոնց ընդհանուր վարձատրությունը կազմում է մինչեւ 450 հազար դրամ՝ ներառյալ հարկերը, իսկ շուրջ 400 հազար դրամ՝ ցուցանիշի հասնում է ավելի քան 2 տասնյակ ուսուցիչների աշխատավարձը: Ի դեպ՝ հավելավճար ստացող 478 ուսուցիչից 130-ն ունի տարակարգ: Փաստացի, արդեն ունենք կոնկրետ դեպքեր, երբ մեխանիզմը գործում է, եւ բարձրացված վարձատրությունն իրականություն է», - նշել է նախարարի տեղակալը:

Ժաննա Անդրեասյանը տեղեկացրել է, որ մայիսի 13-ից մեկնարկել է ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման հայտերի ընդունելությունը, որն իրականացվում է ինքնաշարժով:

խատ եղանակով: «Այս պահին արդեն ունենք ավելի քան 2600 դիմում, եւ կարծում եմ, որ վերջին օրերին դրանց հոսքը կավելանա», - ասել է նախարարի տեղակալը:

Վարչապետ **Նիկոլ Փաշինյանը** ընդգծել է, որ 5-12-րդ դասարաններում բոլոր առարկաները դասավանդող ուսուցիչները կարող են մասնակցել կամավոր ատեստավորմանը եւ հավելավճարի հնարավորություն ստանալ: «Մենք ունենք ռազմավարական որոշում. հանրակրթության ոլորտի բարեփոխումները մեզ համար բացարձակ առաջնահերթություն են: Մենք պետք է գումար չխնայենք այդ ոլորտի վրա, քանի որ կրթության ոլորտում պետական ներդրումներն ամենանպատակալիս են», - ասել է ՀՀ վարչապետը:

Հ. ՀՈՎՅԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ավելի քան 22 միլիոն դրամ՝ շախմատային միջազգային մրցաշարերի անցկացման համար

Շախմատային միջազգային վարկանիշային մրցաշարերի աջակցության ծրագրի շրջանակում ՀՀ կառավարության որոշմամբ «Երեւանի շախմատի ֆեդերացիա» հասարակական կազմակերպությանը կտրամադրվի պետական աջակցություն՝ 22.315.0 հազար դրամի չափով, որից 4539.5 հազար դրամ՝ առաջին կիսամյակում եւ 17775.5 հազար դրամ՝ 4-րդ եռամսյակում: Աջակցությունը տրամադրվում է 2022 թ. Երեւանում նախատեսվող երեք միջազգային մրցաշարերի կազմակերպման եւ անցկացման համար:

Անհրաժեշտ 22.315.0 հազար դրամը կտրամադրվի ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարության 2022 թվականի ընդհանուր հատկացումների շրջանակում՝ պահուստային ֆոնդի միջոցով վերաբաշխում կատարելու արդյունքում:

«Ապագա տարիներ 2022» (Արսեն Եղիազարյանի անվան «Պատանի շախմատիստների միջազգային մրցաշարի կազմակերպում եւ անցկացում» հուշամրցաշար) պատանիների շախմատիստների միջազգային մրցաշարը կանցկացվի 2022 թ. հունիս-հուլիս ամիսներին: Մրցաշարին կմասնակցի 10 շախմատիստ, որից 6-ը՝ Հայաստանից, 4-ը՝ արտերկրից: Մրցանակային ֆոնդը կկազմի 2.550.0 հազար դրամ, մրցաշարի ընդհանուր ծախսը՝ 4.539.5 հազար դրամ:

«Երեւան օւփեն 2022» միջազգային մրցաշարը կանցկացվի 2022 թ. հոկտեմբերին, որին կմասնակցի շուրջ 14 երկրի ավելի քան 310 մասնակից: Մրցաշարի մրցանակային ֆոնդը կկազմի 14.000.0 հազար դրամ:

«Պատանիների շախմատիստների եւ շախմատային մարզիչների համար միջազգային մրցաշարը» կանցկացվի 2022 թ. դեկտեմբեր ամսին, որին կմասնակցեն 5 պատանի շախմատիստներ եւ 5 լավագույն շախմատային մարզիչներ՝ երկու շրջանով: Մրցանակային ֆոնդը կկազմի

3.350.0 հազար դրամ, մրցաշարի ընդհանուր ծախսը՝ 3.775.5 հազար դրամ:

Շախմատային միջազգային վարկանիշային մրցաշարերի աջակցության ծրագիրը կիրականացվի ՀՀ պետական բյուջեի աջակցությամբ եւ «Երեւանի շախմատի ֆեդերացիա» ՀԿ-ի միջոցներով:

Հեղինակ ՀՈՎՅԱՆՆԻՍՅԱՆ

«Վերջին դաս»

85-րդ հոբեյանականը

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Կարեն Թռչունյանն այսօր աշխատանքային այցով Վանաձորում է:

Փոխնախարար Կարեն Թռչունյանը եւ ԿԳՄՍՆ բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական կրթության վարչության պետ Լուսինե Գրիգորյանը ներկա են եղել Վանաձորի Վահան Տերյանի անվան թիվ 5 ավագ դպրոցի «Վերջին դասի» տոնական միջոցառմանը: Այն ավագ դպրոցի համար 85-րդ հոբեյանական «Վերջին դասն» էր:

Ողջունելով միջոցառման մասնակիցներին՝ Կարեն Թռչունյանը հաջողություններ է մաղթել շրջանավարտներին. «Այս նոր կյանքի ճանապարհին ձեզ հաջողություններ ու հաղթանակներ են մաղթում: Վստահ եմ, որ ձեզնից յուրաքանչյուրը կյանքում կգտնի իր արժանի տեղը եւ պիտանի գավակ կլինի մեր հայրենիքի համար»:

«Վստահ եմ՝ բազում առիթներ ենք ունենալու՝ հպարտանալու ձեր հաջողություններով»

Հունիսի 3-ին շուրջ 21 հազար շրջանավարտ նշեց «Վերջին դասը» հրաժեշտ տալով դպրոցին:

Այս կապակցությամբ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանն այցելել է Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի հեռակետային վարժարան շնորհավորելու շրջանավարտներին եւ ներկա գտնվելու ավարտական միջոցառմանը: «Վերջին դասի» արարողությանը ներկա է եղել նաեւ ՀԳՄՍԶ ռեկտոր Սրբուհի Գեորգյանը:

Նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը քերական շնորհավորել է շրջանավարտներին տոնական օրվա եւ կյանքի նոր փուլի մեկնարկի կապակցությամբ. «Այս օրվանից հետո սկսվում է ձեր կյանքի կարելու որոշումներ ընդունելու փուլը: Վստահ եմ՝ նախորդ տարիներին ձեր ուսուցիչների օգնությամբ ստացել եք բոլոր նախադրյալները կայացնելու պատասխանատու, գիտակցված որոշումներ, դառնալու լավագույն մասնագետը եւ քաղաքացին»:

Փոխնախարարը կոչ է արել չվախենալ սխալներից եւ այսօրվա նույն թեթևությամբ ու ոգևորությամբ հաղթահարել կյանքի բոլոր փուլերը: «Մանկավարժական համալսարանին կից վարժարանի շրջանավարտ լինելը լրացուցիչ պատասխանատվություն է. հույս ունեմ, որ ձեր շարքերում կան ապագա ուսուցիչներ», - ասել է նախարարի տեղակալը շնորհակալություն հայտնելով

նաեւ ուսուցիչներին՝ կարելու եւ պատասխանատու գործի համար: «Վստահ եմ՝ բազում առիթներ ենք ունենալու՝ հպարտանալու ձեր հաջողություններով», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը եւ բոլոր շրջանավարտներին մաղթել բազում հաջողություններ: Հունիսի 7-ից մեկնարկել են 2021-2022 ուստարվա միասնական քննությունները: Այս կապակցությամբ փոխնախարարը վստահություն է հայտնել, որ շրջանավարտները, որոնք բուհ ընդունվելու դիմում-հայտ են ներկայացրել, կգրանցեն լավագույն ցուցանիշները, ինչը թույլ կտա գնալ նպատակների իրագործման ճանապարհով:

Շրջանավարտներին շնորհավորել եւ բարեմաղթել են նաեւ ՀԳՄՍԶ ռեկտոր Սրբուհի Գեորգյանը եւ վարժարանի տնօրեն Նաիրա

Սաֆարյանը:

Ռեկտոր Սրբուհի Գեորգյանն ընդգծել է կրթօջախը կյանք է ճանապարհում հեթական պայծառ սերնդին՝ համոզված լինելով, որ նախադրյալները, որոնք տրվել են նրանց, որակապես բարձր ուղեցիղ են լինելու պետության նոր ձեռքբերումների համար:

Նույն համատեքստում վարժարանի տնօրեն Նաիրա Սաֆարյանն ընդգծել է. «Դուք ձեր աշխատանքով եւ ներդրումով մեր երկրի հզորացման եւ ամրապնդման գործի հուսալի եւ ակտիվ մասնակիցն եք դառնալու: Շարունակեք հարստացնել ձեր գիտելիքը եւ դարձեք ՀՀ իրավատեր քաղաքացիներ: Մաղթում եմ խաղաղ երկիրը եւ նոր ձեռքբերումներ»:

Ի դեպ, ՀԳՄՍԶ հեռակետային վարժարան կատարած այցը կրում էր խորհրդանշական բնույթ. այս տարի Մանկավարժական համալսարանը նշում է հիմնադրման 100-ամյակը, իսկ 2021 թ.-ից աշակերտները հաճախում են վարժարանի՝ արդեն իսկ հիմնանորոգված շենք:

Կյանքի շրջադարձային փուլում հուզված էին նաեւ աշակերտները: Նրանք եւս միմյանց շնորհավորել են ու բարեմաղթել՝ հաջողությամբ հանձնել բոլոր քննությունները, հասնել նպատակներին, հաղթահարել խոչընդոտները եւ երբեք չհիասթափվել: Նրանցից ոմանք ընտրել են իրավաբանի, որոշները՝ լեզվաբանի, մանկավարժի եւ այլ մասնագիտություններ:

Շրջանավարտները նաեւ նշել են, որ կարոտով եւ նվիրումով կհիշեն հարազատ կրթօջախը՝ միշտ կիրառելով ստացած գիտելիքն ու հմտությունները:

Նոր սերունդ

սկիզբը՝ էջ 1

Քննություն: Յուրաքանչյուր սերունդ ունի իր ասելիքն ու միայն իրեն վերապահված առաքելությունը, որ իր համար սահմանված չափով դառնում է գործ, մնայուն արժեք...

Յուրաքանչյուր սերունդ իր մուտքն աշխարհի սկսում է քննությամբ՝ ուղղակի, թե անուղղակի: Քննությունները լինում են տարբեր, լայն առումով՝ քննություն է յուրաքանչյուր արարք:

Երեկ մեկնարկեցին միասնական քննությունները: Նոր սերունդի առաջին լուրջ փորձությունը՝ գործունեության ասպարեզ իջնելուց առաջ: Բայց նաեւ՝ փորձություն բուրիս համար. ծնողների, ուսուցիչների, դպրոցի, բուհի, կրթության համակարգի, երկրի՝ քննություն:

Տա Աստված, որ այն հանձնենք պատվով:

Ընտրություն: Դպրոց գնում ենք ակամա, երբ հասնում ենք որոշակի տարիքի: Ըստ նախասիրության, թե ըստ հնարավորությունների՝ բուհ ընդունվում ենք՝ ընտրությամբ: Եվ այդ ընտրությամբ է պայմանավորվում մեր հետագա ողջ կյանքը:

Երկրի շրջանավարտների մեծ մասն այս օրերին փորձել է կատարել իր ճիշտ ընտրությունը: Ավարտվել է միասնական քննությունների դիմում-հայտերի ընդունումը, սակայն դեռ առջեւում են բուհերի ընդունելության մրցույթների ամփոփումները...

...Ընտրության հնարավորություն տրվում է ոչ ամեն օր: Եվ ամենքին չէ, որ վիճակված է ճիշտ կողմնորոշվել: Իսկ հաջողությունը ուղեկցում է նրանց, անհատ, թե ժողովուրդ, ովքեր ճիշտ են կողմնորոշվում աստեղային ճամփաբաժաններին:

Համալրում: «Տվեք ինձ հենման կետ, եւ ես կշրջեմ աշխարհը» ... Արքիմեդի ուզածը, թեւ անսովոր, բայց ընդամենը մի լծակ էր... Մեր սերունդը համալրվեց նոր շրջանավարտներով, որոնց մեջ հաստատ կան Արքիմեդներ՝ Արքիմեդի ուզած լծակը ստեղծելու ունակությամբ ու կամքով: Մեր ուզածը մեր երկրի հզորացումն է, անկախության ամրապնդումը եւ մեր ազգային խնդիրների լուծումը: Մեզ ուրիշինը պետք չէ, մեզ մեր հավալըն է պետք, մեր մեծ հավալը...

Ու դեպի մեր արդար Ունեցվածքը մեր Մեծ Վերադարձի ճանապարհին Անկախության սերունդը ստացավ հեթական, հավատանք՝ հզոր, համալրումը... Արդ, բարի գալուստ դեպի մեծ կյանք, դեպի ուսում ու աշխատանք, դեպի Գործ ու Հաղթանակ:

Գ.Ս.

Աշխարհի հետ

Փոխադարձ վստահության ջերմ մթնոլորտում

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը...

րը ոչ միայն սովորում են հունարեն, այլև հաղորդակից են դառնում հունական մշակույթին...

Մեկի դափնեկիրներ, բանաստեղծներ Յ. Սեֆերիսի և Օ. Էլիտի երկերից: Տեղի է ունեցել նաև գործնական քննարկում...

մար»,- ասել է նախարարի տեղակալը: Քննարկման ընթացքում կարծիքներ են փոխանակվել...

Մշակույթ

Բացվել է ՀՀ ժողովրդական արտիստներ

Երվանդ Ղազանջյանի և Գալյա Նովենցի միասնական հուշատախտակը

Հունիսի 2-ին ՀՀ ժողովրդական արտիստ, բեմադրիչ, Հակոբ Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմբեդիայի...

առաջ, խոսք լսեց... Նա հիշողությանս մեջ մնաց ուժեղ, կենսասեր անծի կերպար, ինչպիսին որ կար կյանքում»:

Երվանդ Ղազանջյանի և Գալյա Նովենցի մասին հիշատակի խոսքով հանդես են եկել նրանց որդին Հայաստանի թատերական գործիչների միության նախագահ...

Նշենք, որ հուշատախտակի հեղինակներն են ճարտարապետ Վարդան Հարությունյանը և քանդակագործ Արմենակ Համբարձումյանը:

Մարզական

Հայ ծանրորդները 2 ոսկե, 3 արծաթե և 2 բրոնզե մեդալ են սկանել Եվրոպայի առաջնությունում

Հայաստանի ծանրամարտի հավաքականն Ալբանիայի մայրաքաղաք Տիրանայում ավարտված Եվրոպայի առաջնությունում...

Եվրոպայի փոխչեմպիոն՝ ընդամենը 2 կգ զիջելով չեմպիոնի կոչումը նվաճած բուլղարացի Դավիթ Ֆիշերովին:

ե փոքր արծաթե մեդալ է նվաճել պոկոն վարժությունում: Նույն քաշային կարգում Հայաստանի մյուս ներկայացուցիչ Վարդան Մանուկյանը...

նալով մրցահարթակ, դարձյալ 5-րդ տեղն է գրավել՝ երկամարտում ցույց տալով 227 կգ արդյունք (105+122):

Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականի կազմում Եվրոպայի չեմպիոն են հռչակվել 81 կգ քաշային Ռաֆայել Հարությունյանը՝ երկամարտի 354 կգ արդյունքով (160+194), և 96 կգ քաշային Դավիթ Հովհաննիսյանը...

109+ կգ քաշայինների պայքարում էլ Վարազդատ Լալայանը երկամարտի 451 կգ (210+236) արդյունքով հռչակվել է փոխչեմպիոն զիջելով Վրաստանի ներկայացուցիչ Լաշա Տալախաձեին, ով կարիերայում 7-րդ անգամ նվաճել է Եվրոպայի չեմպիոնությունը:

Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը, որը ԵԱ-ին մասնակցում էր Փաշիկ Ալավերդյանի գլխավորությամբ, թիմային հաշվարկով զբաղեցրել է երկրորդ հորիզոնականը:

Եվրոպայի առաջնության մրցավարական աշխատանքներում ընդգրկված է եղել միջազգային կարգի մրցավար, ԿԳՄՍՍ սպորտի բարձրագույն նվաճումների բաժնի գլխավոր մասնագետ Արայիկ Ալավերդյանը:

Երկամարտում արծաթե մեդալակիրներ են դարձել Արա Աղանյանը (96 կգ), Սամվել Գասպարյանը (102 կգ) և Վարազդատ Լալայանը (109+ կգ): Արա Աղանյանը երկամարտում ցույց է տվել 375 կգ արդյունք (170+205), իսկ Սամվել Գասպարյանը երկամարտի 390 կգ արդյունքով է դարձել

Եվրոպայի առաջնության բրոնզե մեդալները նվաճել են Արսեն Մարտիրոսյանը (109 կգ, երկամարտ 371 կգ) և գերծանր քաշային Գոռ Մինասյանը (երկամարտ 446 կգ):

Հայաստանի կանանց հավաքականում ընդգրկված երեք մարզուհիները՝ Իզաբելա Յալանը, Տաթև Հակոբյանը և Հռիփսիմե խուրշուդյանը, ամմասն են մնացել մեդալներից: Տոկիոյի օլիմպիական խաղերի մասնակից Իզաբելա Յալանը 5-րդ տեղն է զբաղեցրել՝ երկամարտի 197 կգ արդյունքով (90+107):

Արայիկ Ալավերդյանն առաջնության մեկնարկի մախթեին տեղի ունեցած Եվրոպայի ծանրամարտի ֆեդերացիայի համաժողովի ընթացքում նաև հանդես է եկել ելույթով: Նա ներկայացրել է Երեւանում 2023 թվականին անցկացվելիք Եվրոպայի առաջնության մրցավարի հնարավորությունները:

Վերջին զանգ

Բարի երթ...

Արցախի հանրակրթական դպրոցներում մայիսի 27-ին հնչել է շրջանավարտներին դեպի մեծ կյանք առաջնորդող ավանդական «Վերջին զանգը»: Տարաբնույթ միջոցառումներով յուրաքանչյուր կրթօջախ յուրովի է նշանավորել օրվա խորհուրդը՝ վասն հայրենյաց նահատակների հիշատակի խնկարկմամբ ու շրջանավարտների հերթական սերնդին՝ հայրենիքի ապագան պահ տալու սրբազան երդումով: ԱՅ ԿԳՄՍ նախարար Անահիտ Գալստյանն իր շնորհավորական ուղերձում բարի երթ մաղթելով շրջանավարտներին՝ մասնավորապես նշել է. «Այսօր մեր հայրենիքի առջև ծառայած են բազմաթիվ մարտահրավերներ ու խնդիրներ, որոնց լուծումն ունի կարելու ու կենսական նշանակություն: Հայրենիքի հանդեպ ունեցած սիրով ու գիտելիքի զորությամբ ձեր սերունդը պետք է լծվի ազգի ու հայրենիքի զորացման ու բարգավաճման գործին»:

Հատկանշական է, որ վերջին զանգի հանդիսավոր արարողություն է կայացել նաև վերջին ամիսներին թշնամու նահաբեր օղակում հայտնված Ասկերանի շրջանի խրամորթի գյուղի Գառնիկ Ավանեսյանի անվան միջնակարգ դպրոցում: Չնայած աշակերտների տարիանմանը՝ դպրոցի այս տարվա շրջանավարտները, ի հեծուկ բոլոր դժվարությունների, որոշել են հրաժեշտը կազմակերպել հարազատ կրթօջախում սիրելի մանկավարժների, նախարարու-

թյան ներկայացուցիչների, շրջվարչակազմի ղեկավարի, ծնողների հետ: Տունդարձի հույսն էր նրանց բոլորի խոսքում... Շրջանավարտներից շատերի համար օրերս կմեկնարկի բուհական ընդունելության քննաշրջանը: Սեզ հետ ունեցած զրույցում ԱՅ ԿԳՄՍ նախարարության ԳԹԿ-ի տնօրեն Յուրի Քարամյանը նշել է, որ այս տարի դիմորդների թիվն ավելացել է: 2021-22 ուստարում 923 շրջանավարտներից հայտագրվել է 710-ը: ԱրՊՀ է դիմել 358, Շուշիի

տեխնոլոգիական համալսարան 40, «Գրիգոր Նարեկացի» համալսարան 26, «Մեսրոպ Մաշտոց» համալսարան 37 շրջանավարտ: ՀՀ բուհերի նպատակային տեղի համար հայտագրվել է 133, ոչ նպատակային համար 116 դիմորդ: ԳԹԿ-ի տնօրենի խոսքով միասնական եւ ներբուհական քննությունները կընթանան երկու փուլով. միասնականը՝ հունիսի 7-24-ը, իսկ ներբուհականը՝ հունիսի 26-ից մինչև հուլիսի 7-ը ներառյալ: Այս տարի եւս առաջին հորիզոնակա-

նում են «Հայոց լեզու եւ գրականություն», «Իրավագիտություն» մասնագիտությունները, իսկ նախորդ տարվա համեմատ «Տնտեսագիտություն», «Տարրական մանկավարժություն եւ մեթոդիկա», «Ռուսաց լեզու» բաժինների եւ բնագիտական առարկաների մասով դիմորդների թիվը կրճատվել է:

Նվարդ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ
Ք. Ստեփանակերտ
մեր սեփական թղթակից

Մեկ Հայրենիք, մեկ կրթություն

Աշխատանքային քննարկում
Արցախի Հանրապետության պատվիրակության հետ

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունում տեղի է ունեցել աշխատանքային հանդիպում Արցախի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Անահիտ Գալստյանի գլխավորած պատվիրակության հետ: Քննարկմանը մասնակցել են ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալներ Ժաննա Անդրեասյանը, Արա Խզմալյանը, Արթուր Մարտիրոսյանը, Կարեն Գիլոյանը, Ալֆրեդ Քոչարյանը, Արցախի ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալներ Լեռնիկ Հովհաննիսյանը, Հասմիկ Մինասյանը եւ Միքայել Համբարձումյանը: Ներկա են եղել նաև ՀՀ ԱԺ գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Միսակ Գաբրիելյանը, Արցախի Հանրապետության ԱԺ գիտության, կրթության, մշակույթի, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Արամ Հարությունյանը, ինչպես նաև Հայաստանի եւ Արցախի խորհրդարանների պատգամավորներ:

Մեկնազված բարեփոխումները, ինչպես նաև հանրակրթության ոլորտում կատարված օրենսդրական փոփոխությունները, որոնք զուգահեռաբար պետք է տեղայնացվեն նաև Արցախում: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը նշել է, որ Կրթության ռազմավարության նախագծի մշակումն արդեն ավարտական փուլում է. առաջիկայում այն կհաստատվի Կառավարության կողմից եւ կներկայացվի ՀՀ ԱԺ քննարկմանը: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Արթուր Մարտիրոսյանի տեղեկացմամբ՝ Ազգային ժողովի կողմից ընդունվելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում, կընդունվի նաև ռազմավարությունից բխող միջոցառումների ծրագիրը՝ մինչև 2030 թվականի համար: Միջոցառումների ծրագրի հաստատմամբ՝ կանրագրվի կրթության ոլորտում ըստ տարիների ներդրումների կատարման պետության հանձնառությունը: Նախարար Ա. Գալստյանն իր հերթին նշել է, որ ընդունվելուց հետո Կրթության ռազմավարությունը ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության հետ սերտ համագործակցությամբ

կտեղայնացվի նաև Արցախում հաշվի առնելով Արցախի Հանրապետության կրթության եւ գիտության համակարգի խնդիրներն ու առանձնահատկությունները: «Հայաստանի եւ Արցախի նախարարությունները արդյունավետ համագործակցել են 2020 թվականի պատերազմի չափազանց դժվար օրերին եւ դրան հաջորդած ժամանակահատվածում, երբ Արցախի երեխաները գտնվում էին Հայաստանում, եւ առաջնային խնդիր էր նրանց կրթության շարունակականության ապահովումը: Մենք գործադրել ենք բոլոր ջանքերը, որպեսզի երեխաների կրթությունը հնարավորինս չընդհատվի», - փաստել է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը՝ շեշտելով երկու նախարարությունների համագործակցության կարեւորությունը: Արցախի ԿԳՄՍ նախարարի առաջարկով ժամանա Անդրեասյանը ներկայացրել է նաև Հայաստանում ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման գործընթացը եւ դրա արդյունքում ուսուցչի աշխատավարձի բարձրացման համակարգը: Անդրադառնալով Արցախի պատմամ-

շակության ժառանգության պահպանության խնդրին՝ նշվել է, որ Ադրբեյջանի վերահսկողության ներքո անցած տարածքներում գտնվող շուրջ 2 հազար հայկական պատմամշակութային կոթողները եւ ավելի քան 20 հազար թանգարանային ցուցանմուշները գտնվում են ոչնչացման վտանգի առաջ: Դրանց պահպանության հարցն օրախնդիր է: Նշվել է, որ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարությունը հայկական մշակութային ժառանգության պահպանության հարցը բարձրաձայնում է միջազգային կառույցների հետ տարբեր ձեւաչափերով հանդիպումներում: Խնդրի մտահոգությամբ պայմանավորված՝ Արցախի նախագահի հրամանագրով ստեղծվել է օկուպացված տարածքներում հայկական մշակութային ժառանգության պահպանության պետական խորհուրդ: Նշվել է նաև, որ Արցախի պատվիրակության գործադիր եւ օրենսդիր մարմինների պատասխանատուների աշխատանքային այցերը եւ քննարկումները ՀՀ համապատասխան գերատեսչությունների հետ շարունակական բնույթ են կրում:

Աշխարհից

Կրթության արտերկյա փորձագետների նորարական գաղափարները

Ինովացիա բառը (լատիներեն in եւ novus) քարգանաբար նշանակում է փոփոխություն, բարեփոխություն, նորություն...

րի համար առանցքային է համարում «կրթական նոր բիզնես մոդելի» ձեռքբերումը, գործարկումը: Ներկայացնելով Ստեֆանոյի համալսարանի օրինակը...

Կրթական գործիչ Բրենդոն Բաստիդն առաջարկում է նորարար գաղափարներ բարձրագույն կրթության ոլորտում: Ըստ նրա՝ բուհի շրջանավարտները պատրաստ չեն աշխատանքի, հետեւապես պետք է կենտրոնանալ շրջանավարտի արտադրանքի-որակի, ինչպես նաեւ երկուստեք կատարված ներդրումների վերջնարդյունքների վրա:

շատ արագ (24-48 ժամ տրամադրել) իրականացնել ընդունելության որոշումների համարյա մեծ մասը: Բրենդոն Բաստիդն առաջարկում է քայլեր անել առցանց մենթորության եւ խորհրդատվության զարգացման, հմտությունների վրա հիմնված կրթության տարածման, բարձրագույն կրթության ճիշտ շուկայավարման եւ էական այլ հարցերի շուրջ:

Կրթության նորարար, խմբագիր Ռոբին Գ. Շուլմանը, կարելի էր ասել ստեղծագործականությունը, ներկայացնում է մի քանի եղանակներ, որոնց օգնությամբ ուսուցիչները կարող են դասարանները նորարար դարձնել: Նախ այն, որ ողջ դասարանի մտածելակերպի, տրամադրության փոփոխությունը սկսվում է ուսուցիչից եւ այն բնույթից, որ նա մտնում է դասարան, ու եթե ուսուցիչը, իսկապես, ոգեւորված է իր աշակերտները, ապա աշակերտները հակված կլինեն հետեւելու նրան: Դասարանը նորարար դարձնելու նպատակով պետք է մտածել աշակերտներին առաջնորդ դարձնելու մասին, հետեւապես՝ կարելի է անձին: Խնդիրը լուծելու փոխարեն ուսուցիչները կարող են օգնել աշակերտներին գտնել այն բացերը, որոնք կամբողջացնեն պահանջը: Խնդիրը, հարցի բացահայտումը հավասար է խնդրի, հարցի լուծմանը: Այս ամենը հնարավորություն կտա աշակերտներին զարգացնելու քննադատական հայացքները, մտածողությունը: Պետք է խրախուսել աշակերտներին ռիսկի դիմել: Կարելի է նաեւ այն, որ աշակերտներին հնարավորություն տրվի դասեր քաղել անհաջողություններից, սխալներից, առաջ շարժվել՝ հաջողություն գտնելու ճանապարհով: Ռոբին Գ. Շուլմանն առաջարկում է ստեղծել ուսուցման ճկուն միջավայր, այսինքն՝ գրագետ օգտագործել դասասենյակը: Վերջինս պետք է հնարավորություն տա ազատ աշխատելու, շփվելու, հաղորդակցվելու, չպետք է լինեն մարդաշատ, խառնաշփոթ վիճակներում, խրախուսելի է ազատ տարածքների առկայությունը: Դասի ընթացքում կիրառել բաց հարցեր, այսինքն՝ հարցեր առանց դասագրքային պատասխանների: Բաց հարցերի դեպքում կարող են լինել տարբեր պատասխաններ, տեսակետներ, ինչը հնարավոր է հանգեցնի ամուր համագործակցության,

հետաքրքիր զրույցների, նոր գաղափարների, ինչպես նաեւ զարգացնի առաջնորդության հմտությունները: Այս պրակտիկական կարող է օգնել լսարանին գիտակցելու իրենց ներուժը: Բաց հարցերի միջոցով աշակերտները կարող են կապեր հաստատել կյանքի, պատմության, իրական աշխարհի իրադարձությունների հետ: Կրթական տարբեր գործիչների, փորձագետների, նորարարների, տարբեր մասնագիտությունների տեղ մարդկանց հրավիրումը դասասենյակ կարող է բեկումնային լինել: Իսկապես, անկախ ամեն ինչից, արդյունավետ կլինի, եթե մարդիկ խոսեն ոչ թե իրար մասին, հետեւից, այլ՝ իրար հետ, միասին: Ռոբին Գ. Շուլմանը այժմեական է համարում դասի շրջված մոդելի, դիզայն-մտածողության, ինքնավարությունների եւ այլ եղանակների, մեթոդների կիրառումը:

Ի դեպ, աշխարհում կա միտում իբրեւ կրթության նորարար պետք է դիտել ուսուցիչներին, որոնք օգտագործելով իրենց փորձը, հմտությունները, կարողությունները, շահագրգռված են ստեղծելու պրոֆեսիոնալ (մասնագիտական) ապրանքանիշ: Կրթության նորարար ուսուցիչները կարող են հեղինակել գրքույկներ, կազմել դասալսանքներ, ստեղծել հավելվածներ, մշակել քարտեզներ, գործարկել 3D նյութեր, YouTube-յան ալիքներ եւ այլն: Մեր երկրում հանրակրթության նոր չափորոշիչները, իսկապես, ստեղծագործելու ծովածավալ հնարավորություններ են ընձեռում ուսուցիչներին: Հետեւապես՝ մենք անմասն չենք մնում աշխարհաքաղաքական զարգացումներից:

Իսկապես, չկա ավելի հաճելի բան, քան ստեղծագործ լինելը, որեւէ ստեղծագործական բան անելը: Ստեղծագործականությունը ոչ միայն մանկության խաղերում է, լեզուներում, այլեւ՝ ամենուր: Այն ներառում է մեր բոլոր զգայարանները, ստեղծում նոր գիտելիքներ, գաղափարներ, որոնք նախկինում գոյություն չուներին: Նորարարությունը ցանկալի փոփոխություն է, որն այսօր անհրաժեշտ է իրականացնել եւ դպրոցներում, եւ բուհերում: Ի դեպ՝ այդ երկար գործընթացը կարող է սկսվել հենց քեզից:

Վալտեր Բեթերսս

«Այբ»-ի աշակերտների նախագծած սարքը կուղարկվի տիեզերք

«Այբ» դպրոցի նախագծային ուսումնական խմբերակային ակումբի Ad Astra թիմը դարձել է «Քենուրջյանի անվան համալսարանի աշակերտների նախագծած սարքը, որպես մրցույթի հաղթող, կուղարկվի տիեզերք: Թիմը նախատեսվում է հունիսին տիեզերք դուրս ելող ենթաուղծային հրթիռից: Մրցույթին մասնակցել են 12-21 տարեկան հայ պատանիներ եւ երիտասարդներ: Եզրափակիչ փուլ անցել էին 3 թիմ (Ad Astra, AYAS, GDL), որոնք էլ ներկայացրին իրենց ստեղծած սարքը եզրափակիչ ընտրության համար: «Այբ» դպրոցի Ad Astra թիմի անդամներն են 12-րդ դասարանի աշակերտներ Անդրե Կարդանյանը, Էլինա Մելքոնյանը, Գայլ Փիլիպոսյանը եւ 11-րդ դասարանի Դավիթ Վանյանը, մենտորներն են ինժեներական ակումբի ղեկավար Վազգեն Գաբրիելյանը եւ ռեզուտաշինության լաբորատորիայի աշխատակից «Այբ» դպրոցի շրջանավարտ Ռուբեն Քերոբյանը: «Այբ» դպրոցի աշակերտների նա-

խագծած 197 գրամանոց սարքը (payload) տեղադրվելու է ենթաուղծային հրթիռում եւ ուղարկվելու բաց տիեզերք՝ մինչեւ 125 կմ բարձրություն, այսինքն՝ հատելու է տիեզերքի պայմանական սահմանը (Karman line): Սարքը տիեզերքում մնալու է 2-3 րոպե եւ այդ ընթացքում տվյալներ է հավաքելու հրթիռի թռիչքի հետագծի, ջերմաստիճանի եւ ճշման փոփոխության, արագության, արագացման, ինչպես նաեւ ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման ինտենսիվության եւ օդոնի կոնցենտրացիայի մասին: Վերջին երկու չափումները կատարող սենսորները նախատեսվել են առաջարկվել են AYAS թիմի կողմից եւ ավելացվել են այդ թիմի հետ համագործակցության արդյունքում: Նախատեսված չափումներն իրականացնելուց հետո սարքը հրթիռի հետ միասին ետ է ընկնելու: «Այբ» դպրոցի նախագծային ուսումնական խմբերակային ակումբի աշակերտները մրցույթում հաղթելու շնորհիվ նաեւ հնարավորություն կունենան մասնակցելու «Ստարմուս» գիտական 6-րդ միջազգային փառատոնին:

Հոբելյան

«Շնորհավոր՝ 155-ամյակդ, սիրելի՛ դպրոց»

Օրը խորհուրդ ուներ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքի՝ Խ. Աբովյանի անունը կրող հ 84 հիմնական դպրոցում: Բակը լեցուն էր հյուրերով: Բոլորի աչքերը սեւեռված էին դպրոցի ճակատին փակցված ազդագրին «Շնորհավոր 155-ամյակդ, սիրելի՛ դպրոց»: Հիշողությունների հորձանքը պատել էր բոլորին: Հնչեց տնօրենի հրավերը. «Սիրելի՛ հյուրեր, 155-ամյա ասպնջական օջախը գրկաբաց ու սիրով ընդունում է բոլորիդ՝ միասին նշելու տոնը: Տոնը բոլորինս է»: Ինքնատիպ էր հոբելյանական օրը: Դպրոցի ամեն մի անկյուն լցված էր տոնով: Տոնախմբությանը

մասնակցում էին արդեն վաստակի գնացած պարոն Արթուր Սիրեկանյանը, Արկաղի Էլոյանը, ուսուցիչները, շրջանավարտները: Թանգարանի խոսուն վահանակները լռելայն պատմում էին դպրոցի հարուստ ու լեցուն կանազրության մասին: Դպրոցի 1974-1986 ուս.տարիների տնօրեն, արդեն 81 տարեկան Ա. Սիրեկանյանը կարոտակեզ հայացքով ուսումնասիրում էր թանգարանի նյութերը, մի ակնթարթում թերթում իր դպրոցական կյանքի էջերը եւ ժպտում տանուկ աչքերով: Օրվա խորհուրդն ամբողջական դարձ-

րեց բովանդակալից միջոցառումը: Գայանե Մողրովյանի եւ դպրոցի աշակերտների ջանքերով ներկայացվեց դպրոցի կենսագրությունը, մեծարեցին Արցախյան գոյամարտին մասնակցած հերոս տղաներին, անուն առ անուն հիշատակեցին դպրոցի պատերազմում զոհված սաների անունները, ծաղիկներ խոնարհեցին հերոսներին նվիրված խաչքարի առջև: Ցերեկույթի ընթացքում 1-ին դասարանի փոքրիկ Եվան անակնկալ մատուցեց ծառայած եղբորը՝ կարդալով իր գրած նամակը: Ցերեկույթը համեմված էր դպրոցի

երգչախմբի, պարի համույթի կատարումներով: Ելույթներում ընդգծվում էր, որ Խ. Աբովյանի անվան հ.84 հիմնական դպրոցի մանկավարժական կոլեկտիվը, Լուսինե Խալաթյանի տնօրինությամբ, նվիրումով է կատարում իր առաքելությունը: Միջոցառումն ավարտվեց Աբովյանի հիմնականում «Իմ անունը կրող դպրոցում միշտ պիտի հնչի կրթության ձայնը: Եղիցի լույս...»: Օրինյալ լինի ծնունդը, սիրելի՛ դպրոց. երանի նրանց, ովքեր կնշեն քո ծննդյան 200-ամյակը:

Ի խնկարկունս

Հուշաքար եւ պուրակ՝ անմահ սաների հիշատակին

Հայոց մեջ, գուցե եւ ամբողջ աշխարհում, ավանդույթ է ազգի՝ հանուն հայրենիքի իրենց կյանքը տված զավակների հիշատակն ու սուրբ գործն անմահացնող հուշարձաններ, հուշակոթողներ եւ այլ կարգի շինություններ կառուցելը: Հայաստանում ինչպես նախորդ, այնպես էլ 44-օրյա պատերազմից հետո իրականացվել է իրականացվում են նման նախաձեռնություններ: Դրանցից էր մայիսի 30-ին Երեւանի Մուշեղ Գալշոյանի անվան թիվ 148 ավագ դպրոցում տեղի ունեցած միջոցառումը՝ կրթօջախի 44-օրյա պատերազմում զոհված շրջանավարտների հուշաքարի եւ պուրակի բացումը: Միջոցառումն սկսվեց Հայաստանի Հանրապետության օրհներգով՝ Պաշտպանության նախարարության նվագախմբի կատարմամբ: Դպրոցի փոխտնօրեն Արդա Չիլինգարյանն ընթերցեց «Փողփողա նորից, իմ սուրբ եռագույն» բանաստեղծությունը: Այնուհետ ելույթ ունեցավ դպրոցի տնօրեն Հերմինե Դավթյանը: Տնօրենն իր խոսքը սկսեց մեծն Լճիկի ասույթով. «Բավական չէ իր ազգի զավակը լինել, պետք է նաեւ նրա հրաշունչ զինվորը լինել»: Ապա ներկայաների

ծափերի նեցու հնչեցրեց զոհված սաների այլեւ անմահացած անունները՝ Արթուր Բալասանյան, Վահե Գրիգորյան, Հայկ Մելիքյան, Ռոբերտ Պետրոսյան: «Նրանք դարձան մեր երակազի հերոսները եւ մնացին հավերժ զինվորներ: Ասում են, եթե ցավ ես ապրում, ուրեմն ողջ ես: Ուրեմն քանի դեռ ողջ ենք, պիտի ապրենք, պիտի ապրենք արժանապատվորեն, մեր ամենօրյա աշխատանքով արժանին մատուցենք մեր տղաների սիրանքներին: Այս հուշաքարը մեր անմահ աշակերտ-հերոսների ներկայության խորհրդանիշն է, եւ այն միշտ վառ է պահելու նրանց հիշատակը: Դպրոցի բակի այս գողտրիկ անկյունն իր հուշաքարով դառնալու է լուռ խոնարհման սրբատեղի: Խոնարհումս մեր հերոսածին մայրերին: Այսօրվա խաղաղությունը ձեր զավակների Աստծո կողմից մարդուն շնորհված ամենաթանկ բանի՝ կյանքի գնով է ձեռք բերվել: Փառք ու պատիվ մեր քաջերին: Նրանք կան ու կմնան միշտ՝ մեր սիրված հերոս-աշակերտները: Նրանք չեն հեռացել մեզանից, նրանք դարձել են ծյուղը մեր հայոց տոհմածառի», - իր խոսքում նշեց տնօրենը:

Ներկաները մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին նահատակ սաների հիշատակը: Ապա Արդա Չիլինգարյանի ընթերցմամբ «Կռիվներում ընկան նրանք», բանաստեղծության ներքո 12-րդ դասարանի աշակերտները ծաղիկներ մատուցեցին զոհված տղաների մայրերին: Հուշաքարի բացման պատիվն ընձեռվեց Արաբկիր վարչական շրջանի ղեկավար Արամ Ազատյանին եւ Հերմինե Դավթյանին: Հուշաքարի օրհնությունը կատարեց Սուրբ Խաչ եկեղեցու հոգեւոր հովիվ տեր Պարթեւ քահանա Սուրադյանը: Կրթօջախի սաներ Ռոբերտ Ստեփանյանը եւ Ինեսա Պետրոսյանը հանդես եկան ասումներով, իսկ Ժան Միսկարյանը՝ երգերի կատարմամբ: Դպրոցի տնօրենը նշեց, որ հուշաքարի ու այգու վերականգնման եւ վերակառուցման աշխատանքներում իրենց մեծապես աջակցել են Երեւանի քաղաքապետի գլխավոր խորհրդակցական Կամո Արեւյանը, Արաբկիր վարչական շրջանի ղեկավար Արամ Ազատյանը, «Ապատ» կազմակերպության տնօրեն Վազգեն Իսրայելյանը,

ինչպես նաեւ ծնողներ՝ գեներալ Ջալալ Հարությունյանը եւ Սարինա Հարությունյանը: Հուշաքարն ու պուրակը կառուցվել են 20 օրվա ընթացքում: Հայաստանի Հանրապետությունում Ռուսաստանի Դաշնության ներկայացուցիչ գեներալ-լեյտենանտ Գեորգ Հակոբյանը դպրոցի տնօրենին հանձնեց պատվոգիր՝ երիտասարդ սերնդին հայրենասիրական ոգով դաստիարակելու համար: Միջոցառմանը ներկա էին Արցախյան պատերազմի մասնակից կանանց հասարակական կազմակերպության հիմնադիր նախագահ, Երեւանի պետական հումանիտար թղթի զինդեկ, գնդապետ Արդա Մերոյանը, Երեւան քաղաքի ոստիկանության վարչության պետի օգնական, ոստիկանության վետերանների խորհրդի նախագահ Ավետիք Հարությունյանը, ԿԳՄՍ նախարարության, Արաբկիր վարչական շրջանի աշխատակազմի, զինվորմասրիատի ներկայացուցիչներ, բուհերի աշխատակիցներ, դպրոցի տնօրեններ, ուսուցիչներ:

Հրաչյա ԲԱԼՈՅԱՆ

